МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри
обліку і бізнес-консалтингу
Протокол № 1 від 25.08.2023 р.

ПОГОДЖЕНО
Проректор з навчально-методичної роботи

Каріна НЕМАШКАЛО

МЕТОДОЛОГІЯ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ В ОБЛІКУ, АНАЛІЗІ, АУДИТІ ТА ОПОДАТКУВАННІ

робоча програма навчальної дисципліни (РПНД)

Галузь знань	**07 "Управління і адміністрування"**
Спеціальність	**071 "Облік і оподаткування"**
Освітній рівень	**другий (магістерський)**
Освітня програма	**"Облік і аудит"**

Статус дисципліни	**обов'язкова**
Мова викладання, навчання та оцінювання	**українська**

Розробник(и):
к.е.н., проф. Григорій АЗАРЕНКОВ

Завідувач кафедри
обліку і бізнес-консалтингу
д.е.н., проф. Андрій ПИЛИПЕНКО

Гарант програми
д.е.н., проф. Світлана ЛАБУНСЬКА

Харків
2023

ВСТУП

Освітній процес у вищих навчальних закладах обов'язково повинен мати відповідну наукову складову. Особливо це стосується підготовки на другому магістерському рівні. Успішність наукової діяльності неможлива без знання її методології, теорії, технології, методів та організації дослідження.

Навчальна дисципліна «Методологія наукових досліджень в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні» вивчається студентами першого року навчання, магістерської програми «Облік і аудит», спеціальності «Облік і оподаткування». У процесі навчання студенти мають отримати усвідомлення понятійного апарату наукових досліджень, основні методи їх здійснення та основи організації їх проведення, а також набути навичок планування проведення наукового дослідження, здійснення пошуку наукової інформації та її аналізу, оформлення та презентації результатів проведених наукових досліджень в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні.

Під час занять студенти оволодівають методикою підготовки наукових матеріалів, принципами роботи з літературою та вимогами щодо оформлення наукових досліджень.

Метою навчальної дисципліни «Методологія наукових досліджень в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні» є оволодіння студентами теоретичними знаннями та практичними навичками здійснення наукових досліджень в галузі обліку, аналізу, аудиту та оподаткування, а також вміннями використовувати теоретичні положення з наукових досліджень для успішного розв`язання поставлених прикладних проблем.

Завданнями вивчення дисципліни «Методологія наукових досліджень в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні» є:

формування в студентів цілісної системи знань в частині здійснення наукових досліджень в галузі обліку, аналізу, аудиту та оподаткування;

набуття уміння застосовувати знання з методології та організації наукових досліджень при вирішенні конкретних практичних завдань;

ознайомлення з сучасними науковими досягненнями у сфері розвитку системи бухгалтерського обліку, аналізу, аудиту та оподаткування на мікро- та макрорівнях, набуття уміння їх самостійно застосовувати при розв`язанні прикладних наукових проблем;

вироблення вмінь користуватися науковим апаратом;

вивчення напрямів використання загальнонаукових методів теоретичного узагальнення (методів діалектичної й формальної логіки), та специфічних методів економічних досліджень (економіко-статистичних, економіко-математичних та ін.) для проведення наукових і прикладних досліджень.

Предметом навчальної дисципліни є методологічні та організаційні підходи до виконання наукових досліджень в сфері обліку, аналізу, аудиту та оподаткування.

Об'єкт навчальної дисципліни є наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування.

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна визначено в табл. 1.

Таблиця 1

Результати навчання та компетентності, які формує навчальна дисципліна

Результати навчання	**Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач вищої освіти**
РН01	ЗК01, ЗК07, ЗК10, ЗК11

РН05	ЗК04, СК01, СК03, СК04, СК07, СК08, СК10, СК11
РН06	ЗК01, ЗК04, ЗК05
РН07	ЗК01, СК10
РН09	СК10
РН11	ЗК01
РН15	ЗК01, ЗК02, ЗК04, ЗК05, ЗК09, СК02, СК10
РН16	ЗК05, ЗК08
РН17	ЗК01, ЗК05, ЗК08, СК10
РН18	ЗК01
РН19	ЗК01, ЗК11, СК10

де, РН1. Вміти розвивати та підвищувати свій загальнокультурний і професійний рівень, самостійно освоювати нові методи роботи та знання щодо комплексного бачення сучасних проблем економіки та управління
РН05. Володіти інноваційними технологіями, обґрунтовувати вибір та пояснювати застосовування нової методики підготовки і надання облікової інформації для потреб управління суб'єктом господарювання
РН06. Визначати інформаційні потреби користувачів облікової інформації в управлінні підприємством, надавати консультації управлінському персоналу суб'єкта господарювання щодо облікової інформації
РН07. Розробляти внутрішньофірмові стандарти і форми управлінської та іншої звітності суб'єктів господарювання
РН09. Формувати фінансову звітність за національними та міжнародними стандартами для суб'єктів господарювання на корпоративному рівні, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття управлінських рішень.
РН11. Розробляти та оцінювати ефективність системи контролю суб'єктів господарювання
РН15. Застосовувати наукові методи досліджень у сфері обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування та імплементувати їх у професійну діяльність та господарську практику
РН16. Здійснювати публічні ділові і наукові комунікації задля вирішення комунікативних завдань державною та іноземними мовами
РН17. Готувати й обґрунтовувати висновки задля консультування власників, менеджменту суб'єкта господарювання та інших користувачів інформації у сфері обліку, аналізу, контролю, аудиту, оподаткування
РН18. Дотримуватися норм професійної та академічної етики, підтримувати врівноважені стосунки з членами колективу (команди), споживачами, контрагентами, контактними аудиторіями
РН19. Вміти проектувати, планувати і проводити пошукові і розвідувальні роботи, здійснювати їх інформаційне, методичне, матеріальне, фінансове та кадрове забезпечення
ЗК01. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми
ЗК02. Здатність спілкуватися іноземною мовою
ЗК04. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
ЗК05. Здатність генерувати нові ідеї (креативність)
ЗК07. Здатність працювати в міжнародному контексті

ЗК08. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності)
ЗК09. Цінування та повага різноманітності та мультикультурності
ЗК10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів)
ЗК11. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт
СК01. Здатність формувати та використовувати облікову інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень на всіх рівнях управління підприємством в цілях підвищення ефективності, результативності та соціальної відповідальності бізнесу
СК02. Здатність організовувати обліковий процес та регламентувати діяльність його виконавців у відповідності з вимогами законодавства та менеджменту підприємства
СК03. Здатність застосовувати теоретичні, методичні і практичні підходи щодо організації обліку, контролю, планування та оптимізації податкових розрахунків
СК04. Здатність формувати фінансову звітність за міжнародними стандартами, коректно інтерпретувати, оприлюднювати й використовувати відповідну інформацію для прийняття ефективних управлінських рішень
СК07. Здатність формулювати завдання, удосконалювати методики та впроваджувати сучасні методи фінансового та управлінського обліку, аналізу, аудиту і оподаткування у відповідності зі стратегічними цілями підприємства
СК08. Здатність виконувати адміністративно-управлінські функції у сфері діяльності суб'єктів господарювання, органів державного сектору
СК10. Здатність проводити наукові дослідження з метою вирішення актуальних завдань теорії, методики, організації та практики обліку, аудиту, аналізу, контролю та оподаткування
СК11. Здатність щодо ідентифікації та оцінки в системах бухгалтерського обліку та менеджменту підприємства щодо об'єктів управлінського впливу та формування обліково-аналітичної інформації про виробничу діяльність в підсистемі управління витратами підприємства

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Науково-теоретичні основи наукових досліджень

Тема 1. Вступ. Наука й наукові дослідження: теоретичні основи.

1.1. Визначення сутності науки

Сутність науки. Елементи наукового знання. Види наукової діяльності. Функції науки в сучасному суспільстві.

1.2. Становлення і розвиток науки.

Теоретичні основи науки. Наукова теорія. Функції наукової теорії. Етапи становлення науки. Визначальні параметри наукового дослідження.

1.3. Класифікація наукових досліджень

Мета наукового дослідження. Форми наукових досліджень. Науковий результат. Суб'єкти наукової діяльності. Ознаки наукового дослідження. Класифікація наукових досліджень..

Тема 2. Основні категорії науки та методологічні засади.

2.1. Види наукових понять

Наукова ідея. Факт. Гіпотеза. Науково-дослідний процес. Класифікація об'єктів дослідження.

2.2. Методи дослідження та їх класифікація.

Методологія дослідження. Науковий метод. Стадії наукового дослідження.. Узагальнення результатів дослідження. Апробація результатів дослідження. Реалізація результатів дослідження.

2.3. Розробка методики дослідження

Методика дослідження. Сукупність прийомів необхідних для проведення дослідження. Якісні

та кількісні показники щодо характеристики методики.

Тема 3. Наукові дослідження. Технологія дослідницької роботи.

3.1. Програма наукового дослідження.

Функції програми наукового дослідження. Етапи наукового дослідження. Формулювання ідеї, гіпотези. Формулювання теми, проблеми та цілі наукового дослідження. Визначення напряму, проблеми та предмета дослідження. Формулювання об'єктів дослідження.

3.2. Основні види наукових робіт.

Конспекти. Анотування. Курсова робота. Магістерська дипломна робота. Дисертація. Тези доповідей. Наукова стаття. Монографія.

3.3. Ефективність наукових досліджень.

Концепція наукового дослідження. Вдосконалення напряму дослідження. Результати наукового дослідження: види та вимоги. Визначення витрат суспільної і живої праці на отримання необхідної економічної інформації з метою прийняття управлінських рішень.

Змістовний модуль 2. Організаційне, методичне та інформаційне забезпечення наукового дослідження

Тема 4. Організаційне забезпечення наукових досліджень

4.1. Види наукових досліджень.

Фундаментальні, прикладні, комплексні, пошукові дослідження. Наукові розробки.

4.2. Управління процесом наукових досліджень.

Формулювання наукової ідеї.. Формулювання гіпотези. Наукова проблема. Етапи вибору проблеми бухгалтерського наукового дослідження. Вибір теми наукового дослідження. Види тематики наукового дослідження. Актуальність наукового дослідження. Мета наукового дослідження. Завдання наукового дослідження. Об'єкт наукового дослідження. Предмет наукового дослідження.

4.3. Рівні та форми організації наукових досліджень.

Організація діяльності наукової установи. Організація праці наукового працівника. Зв'язок структур і функцій щодо вдосконалення наукової праці. Новизна результатів наукового дослідження. Правила формулювання новизни. Етапи проведення наукових досліджень.

Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні.

5.1. Сутність інформації та її джерела в бухгалтерських наукових дослідженнях

Характеристика категорії «інформація».. Наукова та економічна інформація. Вимоги до бухгалтерської інформації. Джерела інформації в бухгалтерських наукових дослідженнях.

5.2. Класифікація інформації

Класифікаційні ознаки інформації. Види інформації. Технічна, економічна, соціальна наукова інформація. Види первинних і вторинних джерел наукової інформації.. Аналіз та інтерпретація наукової інформації. Види узагальнення отриманої наукової інформації та їх характеристика. Вимоги до бухгалтерської інформації.

5.3. Технологія пошуку джерел наукової інформації

Критерії пошуку інформації у галузі бухгалтерського обліку, аналізу, аудиті. Принципи змісту джерел інформації. Методи пошуку інформації. Способи пошуку джерел інформації. Основні завдання під час збору бухгалтерської інформації на підприємстві. Види узагальнення отриманої наукової інформації.

Тема 6. Методика проведення наукових досліджень в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні.

6.1. Наукові факти: накопичення та використання.

Характеристики наукових фактів у бухгалтерському обліку. Накопичення наукових фактів у процесі дослідження. Наука, як система знань. Факт, гіпотеза, теорія, концепція. Новизна наукового факту. Відбір наукових фактів. Абстракція як одна із форм мислення і метод

наукового дослідження. Цитата як форма втілення наукових фактів.

6.2. Типові методи бухгалтерських наукових досліджень.

Основні методи наукових досліджень та їх характеристика. Емпіричні, теоретичні й метатеоретичні методи наукових досліджень в обліку, аналізі, аудиті. Сфера застосування методів. Вибір та застосування найбільш використовуваних методів бухгалтерського наукового дослідження. Етапи первинного спостереження у бухгалтерських наукових дослідженнях.

Тема 7. Технологія роботи з науковою літературою.

7.1. Етапи роботи з літературою в процесі наукового дослідження. Складання бібліографії.

Послідовність етапів роботи з літературою у процесі наукового дослідження. Складання бібліографії. Вибір і вивчення літератури. Запис прочитаного. Обробка записів та складання наукового огляду.

7.2. Як правильно читати літературні джерела

Принципи вивчення наукової літератури. Порядок організації знайомства з науковою літературою. Повільне читання. Призначення «швидкого» способу читання. Структурування наукової статті, що вивчається. Визначення ключових елементів наукового дослідження у процесі структурування наукової статті. Джерела бібліографічних відомостей. Рекомендації щодо складання бібліографії. Складання картотеки літературних джерел із досліджуваної тематики. Визначення понять: анотація, конспект. Завдання наукового огляду. Зміст структурних елементів наукового огляду. Основні правила оформлення цитат. Правила оформлення посилань на джерела.

7.3. Запис прочитаної науково-технічної інформації

Основні види записів при роботі з науковою літературою. Виписки. Конспект. Науковий огляд. Переваги запису прочитаного матеріалу. Завдання огляду літературних джерел. Структура наукового огляду.

Тема 8. Відображення й презентація результатів наукових досліджень.

8.1. Порядок оформлення наукової роботи.

Науковий стиль викладу думки. Види наукового стилю. Лексика наукового стилю. Мова наукової праці. Вимоги до мови друкованих наукових робіт. Загальні вимоги до оформлення наукових праць. Розміщення тексту в науковій роботі. Порядок оформлення наукової роботи.

8.2. Плагіат у наукових публікаціях: види, сервіси перевірки тексту на унікальність.

Види плагіату. Правила цитування. Способи перевірки тексту на унікальність.

8.3. Форми презентації результатів наукових досліджень.

Форми презентації. Вимоги щодо оформлення презентаційного матеріалу.

Тема 9. Системний метод досліджень.

9.1. Концепція системи.

Поняття «система». Елемент системи. Класифікації зав'язків в системі.

9.2. Системний підхід.

Системний та несистемний підходи у наукових дослідженнях. Принципи системності.

9.3. Системне мислення.

Системність у науковому мисленні. Принципи системного мислення. Системний аналіз. Методи системного аналізу у наукових дослідженнях.

Тема 10. Формування нових ідей та розвиток здібностей до наукової діяльності у процесі реалізації наукового мислення

10.1. Технологія наукової творчості

Творчий процес як результат самоорганізації мислення. Розвиток логічних форм мислення. Ідея як нова комбінація старих елементів. Розвиток творчості через візію.

10.2. Формування здібностей до наукової діяльності

Рівні інтелектуальної активності. Характеристика творчих здібностей. Принципи організації наукової праці. Експериментування з комбінаціями.. Застосування мозкового штурму для творення ідей на практиці. Методи стимулювання мислення.

10.3. Комунікації та правила наукової дискусії.
Функції комунікації. Показники розвитку комунікативних здібностей. Безконфліктне спілкування. Особливості виступу в ході наукової дискусії. Помилки щодо наукових виступів. Правила публічного виступу.

Перелік практичних (семінарських) занять за навчальною дисципліною наведено в табл. 2

Таблиця 2

Перелік практичних (семінарських) завдань

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Вступ. Наука й наукові дослідження: теоретичні основи.	Сутність науки й наукових досліджень. Диференціація елементів наукового знання. Функції науки
Тема 2. Основні категорії науки та методологічні засади.	Категоріальний апарат. Мета, предмет і об'єкт наукового дослідження. Методи наукового дослідження.
Тема 3. Наукові дослідження. Технологія дослідницької роботи.	Програма наукового дослідження. Етапи наукового дослідження. Основні види наукових робіт. Формулювання теми, проблеми і цілі наукового дослідження.
Тема 4. Організаційне забезпечення наукових досліджень.	Технологія генерування наукової ідеї. Визначення процесу формулювання гіпотези наукового дослідження. Аналіз стану обраної проблеми. Формування структури наукового дослідження. Актуальність наукового дослідження, Новизна результатів наукового дослідження.
Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні	Науково-теоретичні характеристики інформації Джерела інформації в бухгалтерських наукових дослідженнях. Види первинних і вторинних джерел наукової інформації. Методика пошуку джерел наукової інформації
Тема 6. Методика проведення наукових досліджень в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні.	Порядок акумулювання наукових фактів та їх використання. Вимоги до наукових фактів. Характеристика типових методів наукових досліджень. Сфера застосування методів наукових досліджень
Тема 7. Технологія роботи з науковою літературою	Етапи роботи з літературою в процесі наукового дослідження. Оформлення списку використаних джерел. Бібліографічний опис списку джерел наукової роботи. Види читання джерел інформації
Тема 8. Відображення й презентація результатів наукових досліджень	Загальний порядок оформлення наукової роботи. Структура та характеристика різновидів наукового стилю. Вимоги до оформлення наукової роботи. Плагіат у наукових публікаціях
Тема 9. Системний підхід, системне мислення, системний аналіз	Поняття «система» Системний підхід. Системне мислення. Системний аналіз.
Тема 10. Формування нових	Визначення дефініції «ідея». Підгрунтя появи нової

ідей та розвиток здібностей до наукової діяльності у процесі реалізації наукового мислення	ідеї. Творчій підхід у науковому мисленні.

Перелік самостійної роботи за навчальною дисципліною наведено в табл. 3

Таблиця 3

Перелік самостійної роботи

Назва теми та / або завдання	Зміст
Тема 1. Вступ. Наука й наукові дослідження: теоретичні основи.	Поглиблене вивчення класифікації наукових досліджень.
Тема 2. . Основні категорії науки та методологічні засади.	Самостійне вивчення класифікації наукових методів.
Тема 3. Наукові дослідження. Технологія дослідницької роботи.	Визначення видів наукового дослідження за результатами їх оприлюднення.
Тема 4. Організаційне забезпечення наукових досліджень.	Складання плану наукової роботи
Тема 5. Інформаційне забезпечення наукових досліджень в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні	Вивчення вимог до бухгалтерської інформації, яку використовують у наукових дослідженнях.
Тема 6. Методика проведення наукових досліджень в обліку, аналізі, аудиті та оподаткуванні.	Визначення найбільш використовуваних методів бухгалтерського наукового дослідження
Тема 7. Технологія роботи з науковою літературою	Визначення ефективності «швидкого» способу читання джерел наукової інформації.
Тема 8. Відображення й презентація результатів наукових досліджень	Пошук в мережі Internet сервісів які перевіряють текст на унікальність.
Тема 9. Системний підхід, системне мислення, системний аналіз	Огляд принципів системного підходу..
Тема 10. Формування нових ідей та розвиток здібностей до наукової діяльності у процесі реалізації наукового мислення	Методи стимулювання мислення

Кількість годин лекційних, практичних (семінарських) та / або лабораторних занять та годин самостійної роботи наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

У процесі викладання навчальної дисципліни для набуття визначених результатів навчання, активізації освітнього процесу передбачено застосування таких методів навчання, як:
Словесні: лекція (Тема 1, 2, 3, 5-10), проблемна лекція (Тема 4).
Наочні: презентація (Тема 1-10).

Практичні (практична робота (Тема 1-10), тестування (Теми 2, 4, 5, 7, 9), експрес опитування (Тема 3, 6, 8), кейс-метод (Тема 10).

ФОРМИ ТА МЕТОДИ ОЦІНЮВАННЯ

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання.

Оцінювання результатів навчання студентів за допомогою контрольних заходів, які включають поточний контроль.

Поточний контроль знань здобувача проводиться під час лекційних і практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача вищої освіти до виконання конкретної роботи і оцінюється сумою набраних балів:
максимальна сума – 100 балів; мінімальна сума – 60 балів.

Підсумковий контроль включає семестровий контроль та атестацію здобувача вищої освіти.

Семестровий контроль проводиться у формі диференційованого заліку.

Підсумкова оцінка за навчальною дисципліною визначається:
– сумуванням всіх балів, отриманих під час поточного контролю.

Під час викладання навчальної дисципліни використовуються наступні контрольні заходи:
Поточний контроль: Експрес-опитування (5 бали), тестування (5 балів), письмова контрольна робота (10 балів), колоквіум (12 балів), наукова стаття (10 балів), тощо.

Більш детальну інформацію щодо системи оцінювання наведено в робочому плані (технологічній карті) з навчальної дисципліни.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Пушкар О. І. Методологія та організація наукових досліджень [Електронний ресурс] : навч. посіб. / О. І. Пушкар ; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. (9,76 МБ). - Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2020. - 866 с. http://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/23346
2. Самсонов В.В., Сільвестров А.М., Тачиніна О.М. Методологія наукових досліджень та приклади її використання: Навч. посібник. К.:НУХТ, 2022. – 385 с.

Додаткова

3. Бруханський Р. Ф. Методологія наукових досліджень і викладання облікових дисциплін : конспект лекцій. Тернопіль : ТНЕУ, 2016. 156 с.
4. Литовченко І. В. Сучасний стан наукової діяльності в Україні: проблеми та перспективи її розвитку / І.В. Литовченко, О.О. Єрмоленко // Вісник Одеського національного університету: наук. журнал. - Х.: ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2016. – Т. 21. – Вип. 3. – С. 118 – 121.- Серія "Економіка" http://www.repository.hneu.edu.ua/jspui/handle/123456789/12136
5. Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с.
6. Методологія наукових досліджень у галузі: практикум [Електронний ресурс] : навч. посіб. для студ. спеціальності 151 «Автоматизація та комп'ютерно-інтегровані технології» / уклад.: Н.І. Бурау, В.С. Антонюк, Д.О. Півторак. – Електронні текстові дані (1 файл: 0,4 Мбайт). – КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2021. - 58 с.
7. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / А.П. Ладанюк, Л.О. Власенко, В.Д. Кишенько. – Київ: Видавництво Ліра-К, 2018. – 352 с.
8. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с.

Нормативна

9. ДСТУ 3008:2015. Інформація та документація. Звіти у сфері науки і техніки. Структура та правила оформлювання. Київ, 2016. 31 с.
10. Закон України «Про інформацію» від 02.10.1992 р. № 2657-XII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12.
11. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556-VII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18.
12. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» від 26.11. 2015 р. № 848-VIII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19.
13. Закон України «Про наукову і науково-технічну експертизу» від 10.02. 1995 р. № 51/95-ВР. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/51/95-вр.
14. Закон України «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792-XII. URL: http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3792-12.
15. Класифікатори ББК та УДК URL: http://library.tneu.edu.ua/index.php/uk/dovidka/pro-bbk-ta-udk

Електронні ресурси

16. Верховна Рада України http://www.rada.gov.ua
17. Урядовий портал http://www.kmu.gov.ua
18. Міністерство фінансів України http://www.minfin.gov.ua
19. Аудиторська палата України http://apu.com.ua
20. Державна служба статистики України http://www.ukrstat.gov.ua
21. Державна фіскальна служба України http://sfs.gov.ua
22. Державна аудиторська служба України http://www.dkrs.gov.ua/kru/uk/index
23. Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського http://www.nbuv.gov.ua
24. Бібліотеки та науково-інформаційні центри України http://www.nbuv.gov.ua/portal/libukr.html
25.Дебет-Кредит http://www.dtkt.com.ua
26.Бухгалтерия. Право. Налоги. Консультации. http://www.buhgalteria.com.ua
27.Бухгалтер.com.ua http://buhgalter.com.ua
28.Все про бухгалтерський облік http://www.vobu.com.ua

Посилання на ПНС дисципліни - https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=8485